

Regiongruppens Verksamhets- rapport 2024

Innehåll

Innehåll

Övergripande	3
Budget 2024	3
Viktiga beslut	3
EU-val och besök.....	4
I pressen, sociala medier och evenemang	5
Vänstern i världen	5
Hälso- och sjukvård.....	6
Kollektivtrafik.....	7
Kultur och bildning	8
Regional utveckling.....	8
Förteckning över förtroendeuppdrag	9

Övergripande

Vänsterpartiet styr fortsatt i regionen med Socialdemokraterna och Centerpartiet som tillsammans utgör SCV-majoriteten.

Budget 2024

Året 2024 har varit utmanande, inte minst ekonomiskt. När vi la budgeten för 2024 konstaterades att vi befann oss mitt i det svåraste ekonomiska läget sen 90-talskrisen. SKR:s senaste prognos visade att landets regioner saknade 24 miljarder kronor för att ens kunna bibehålla samma nivå i verksamheterna för 2024. Bakgrunden är framförallt hög inflation, kraftigt ökade pensionskostnader, räntehöjningar, ökade kostnader för bland annat mat, läkemedel och el, i kombination med minskade statsbidrag.

Trots det här extrema utgångsläget hittade vi möjligheter att göra ett par nödvändiga satsningar för kommande år. Vi gjorde en kraftsamling för barn och unga och vi gjorde en satsning på våra vårdcentraler för att stärka den vård som finns närmast varmlänningen. Vi har valt att prioritera 4 områden särskilt, som går väl i linje med Vänsterpartiets politik:

- ❖ Tillgänglig vård
- ❖ Utveckling av hela Värmland
- ❖ Kraftsamling för barn och unga
- ❖ Hållbar personalpolitik där personalen är vår viktigaste resurs

Budgeten i korthet:

- Avsteg om 2 procents överskott
- Generella uppräkningsar på 1,5 procent (drygt 160 miljoner)
- 1 miljon till en särskild kraftsamling för barn och unga
- 25 miljoner till kollektivtrafiken (avtal med indexökningar)
- 30 miljoner till vårdcentralerna

Viktiga beslut

Förutom det som beskrivs under verksamhetsområdena så kan vi nämna ett par viktiga beslut som fattats under året, som är verksamhetsövergripande.

Med anledning av den ekonomiska krisen har regionen sedan slutet av 2023 och cirka ett år framåt arbetat med en omställning där målet var att minska personalkostnaderna med 500 miljoner kronor genom att få ner antalet tjänster till samma nivå som i november 2020, detta tillsammans med andra kostnadsminskande åtgärder för att komma till en ekonomi i balans. Det gjordes ett enormt arbete med omställningsarbetet och procentuellt sätt gjordes de största neddragningarna inom administrativa tjänster. Det allra flesta minskningarna av tjänster skedde genom naturliga avgångar så som pensioner eller egen begäran om att avsluta anställning. För första gången på lång tid så bröts kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården och vi hade lägst kostnadsutveckling i hela Sverige.

Inför budgetarbetet 2025 kunde också konstateras att vi inte skulle kunna nå en budget i balans utan att tillföra medel. Därför beslutades på budgetfullmäktige i juni 2024 om en skattehöjning på 60 öre för 2025. Tillsammans ger skattehöjningen och tidigare beslutade effektiviseringar en realistisk budget – för att vi behöver våra tre sjukhus, våra vårdcentraler och kollektivtrafik som fungerar väl i alla Värmlands kommuner. Vi höjer skatten för att garantera en god grundnivå i värmälningarnas välfärd.

SCV-majoriteten prioriterar fyra områden särskilt; tillgänglig vård, utveckling av hela Värmland, kraftsamling för barn och unga samt en hållbar personalpolitik. Det märks under 2025 genom bland annat ett särskilt fokus på vårdcentralerna, digitala tjänster i vården, psykiatri och det arbete som pågår för att minska köer, att jobba med förebyggande åtgärder för att stärka barn och ungas psykiska hälsa, att fortsätta utveckla innovativ kollektivtrafik som gör det lättare att reda hållbart, att stärka arbetsmiljön för vår personal - framför allt på de arbetsplatserna med högst sjuktal.

Budgeten i siffror

- Budgetramen år 2025 för verksamhetens nettokostnader: 11 960 miljoner.
- Budgetramen har utökats med 674 miljoner kronor jämfört med 2024.
- Skattehöjning på 60 öre per skattekrona, vilket ger 420 miljoner kronor.
- Av skattehöjningen går 361 miljoner till hälso- och sjukvård och 59 miljoner till kollektivtrafiken.
- Avsteg om 2 procents överskott (1,3 % överskott).
- Generella uppräkningsar på 2,5 procent.

Under våren antog regionen de nio nya artiklarna i den europeiska CEMR-deklarationen - en strategisk plan för jämställdhetsintegrering.

Regionen har också ansökt om att delta i *Modellkoncept för jämställdhet*, som anordnas av SKR. Konceptet innebär att regioner och kommuner får stöd att integrera jämställdhet i sin ledning och styrning i arbetet med Agenda 2030. Syftet är att bidra till likvärdig service och jämställd resursfördelning till olika grupper av kvinnor och män, pojkar och flickor. Det är ett tvåårigt åtagande och region Värmland ska delta år 2025–2027.

Vi har också jobbat för tätare samverkan mellan regionen och kommunerna. Det är viktigt att ha väl fungerande samverkansforum och kunna samarbeta med olika projekt, till exempel att regionen hyr ut en del av vårdcentralen i Likenäs till Torsby kommun som öppnar en ny förskoleavdelning, det blev en win-win.

EU-val och besök

Första halvan av året präglades av EU-valrörelsen. För regionens del innebar det framförallt att bidra med resurser i arbetet inför besök av vårt toppnamn på listan Jonas Sjöstedt. Extra roligt var att vi hade en värmländsk kandidat med på listan, Siri Hasting. Tillsammans med distriktet anordnade vi ett event med kandidaterna på Stora torget i Karlstad där ett 100-tal människor deltog.

I november var vår partiledare Nooshi Dadgostar och chefsekonom Sandro Scocco på besök. Vi hade då från regionen bokat in studiebesök på Billeruds pappersbruk i

Grums, möte med kollektivtrafiken om framtidens kollektivtrafik och dialog med SCV-majoriteten (och distriktet anordnade en festlig kväll på Pitcher's i Karlstad).

I pressen, sociala medier och evenemang

Vi jobbar med att synas i lokalpressen och har tillsammans med S och C regelbunden kontakt med media genom pressmeddelanden och träffar. Under 2024 var det av naturliga skäl ett stort fokus på regionens ekonomi och i övrigt är det hälso- och sjukvården som tar det mesta utrymmet. Vi har bland annat nått ut med budgetkommunikationen för 2025 – i juni var det mest fokus på skattehöjningen och under hösten presenterade vi de satsningar och prioriteringar som budgeten används till. Under 2024 har vi kommunicerat bland annat:

- Vi gett hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att säkra fler specialistsjuksköterskor i Torsby och Arvika och se över ledningsstrukturen på Arvika sjukhus.
- Vi har sett ett behov av att tydligt kommunicera att vi behöver våra tre sjukhus i Värmland så det har vi trummat ut när tillfälle getts i media och i våra egna sociala medier.
- Verksamhetens beslut om förbättrad telefontillgänglighet på vårdcentralerna.
- När vi varit på besök i regionens verksamheter med regiongruppen eller tillsammans med S och C.
- Budgetsatsningar för 2025, exempelvis att vi höjer verksamhetsbidrag till föreningar inom god och jämlik hälsa samt funktionsrätt och att vi ger en generell förstärkning till kulturaktörer samt ett särskilt stöd till ett antal ideella verksamheter, varav Säfteleoperan och tidskriften Värmländsk kultur är två goda exempel.

Vi använder också våra egna sociala medier för att nå ut med vår politik. Där lyfter vi från regionens sida nyheter inom regionens olika ansvarsområden, våra ledamöter och deras uppdrag, hakar på nationella nyheter som öppnar ett fönster för oss att kommunicera och spinner vidare på nyheter som partiet centralt gör med koppling till regionerna.

Regionråd Elisabeth Björk har deltagit i offentliga samtal, bland annat ett panelsamtal anordnat av Funktionsrätt Värmland om vad vi kan göra här i Värmland för att leva upp till Funktionsrättskonventionen. Elisabeth var också på Almedalsveckan i Visby för att nätverka och delta i seminarier om bland annat infrastruktur, skogen, kvinnors företagande och angiverilagen. Regiongruppen har deltagit i första maj-firandet och Wermland Pride.

Vänstern i vården

“Vänstern i vården”, tidningssamarbetet med de andra regionerna, har rullat på under 2024 och det har släppts två tidningar med tillhörande filmer. Den första tidningen hade tema *jämställdhet* och den andra hade tema *nedskränkningarna i vården*. Den fysiska tidningen har tryckts upp i 2 500 exemplar och fördelats till partiföreningarna så att de kan använda tidningen när de kampanjar.

I det regionala samarbetet har det också utvecklats ett kampanjarbete där vi gemensamt i alla regioner under en bestämd tid är ute och berättar om Vänstern i

vården och temat för numret. Det gör vi genom regiongruppen och genom att bjuda in partiföreningarna att delta och hitta på egna aktiviteter. Det har delats ut tidningar till folk på stan och i brevlådor och vi har uppmuntrat partiföreningarna att prata om frågorna tidningen lyfter. Vi gör också ett arbete i sociala medier med inlägg om hälso- och sjukvård och det intensifieras under kampanjperioden med en serie inlägg på tidningens tema. Vänstern i vården är ett sätt att skapa engagemang för hälso- och sjukvårdsfrågor och Vänsterpartiets politik, och visa att vi tar ansvar och bryr oss om de här frågorna.

Hälso- och sjukvård

I budgeten för 2024 beslutades om en generell uppräkningsom 1,5 procent och vi förstärkte vården där den finns närmast värmlänningarna genom 30 miljoner kronor till vårdcentralerna.

På grund av det allvarliga ekonomiska läget i regionen har vi beslutat om ett antal besparingsåtgärder för att minska kostnaderna i hälso- och sjukvården. Bland annat att verksamheten ska genomföra en personalminskning med målet att spara 500 miljoner kronor, en revidering av avgiftshandboken, begränsningar av köpt vård (slutenvården) och minskning av hyrläkarbemanningen.

Hälso- och sjukvården står inför både fantastiska möjligheter och stora utmaningar, bland annat har Värmland en befolkningsutveckling som innebär extra stora behov av att tänka nytt. Det pågår ett arbete med att se över strukturen för hälso- och sjukvårdens verksamheter genom en utvecklingsplan. En del man tittar på är att jobba med styrkorna i de tre sjukhusen. Arbetet grundas i faktainsamling, omvärldsspaning och dialoger med hälso- och sjukvårdsverksamheter och med företrädare för länets kommuner och invånare. Planen kommer att gå ut på remiss under första halvan av 2025. Vi ska fortsätta in i framtiden med en ekonomi i balans och med jämlik vård.

Vi har gett hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att säkra fler specialistsjuksköterskor i Torsby och Arvika och se över ledningsstrukturen på Arvika sjukhus.

Verksamheten har gjort förändringar med målet om en förbättrad telefontillgänglighet på vårdcentralerna i Värmland. Under andra halvan av året pågick ett arbete för att stärka tillgängligheten via telefon, vilket innebär att patienter på sikt ska kunna nå vårdcentralen under hela öppettiden.

Vårdföretaget Capio meddelade att de slutar driva vårdcentralen Vänern i Grums. Vi tar vid där vinstdrivande företag lämnar och i december var det dags för regionen att återinviga vårdcentralen och börja driva den i egen regi. Det är också beslutat under 2024 att Region Värmland tar över ansvaret för patienterna vid Svea vårdcentral i Säffle där Praktikertjänst lämnar i början av 2025.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken har haft ett tufft år med kraftigt ökade kostnader på grund av omvärldsläget vilket fått till följd att vi tvingats genomföra besparingar. Med det finns också en hel del positivt!

I budgeten beslutades om mer pengar till verksamheterna genom en generell uppräkningsom 1,5 procent, samt om 25 miljoner till kollektivtrafiken som går till avtal där kostnader för index ökat.

I februari startades en ny version av X-linjen i Sunne, där vi i Värmland var först ut i landet och kanske i världen med det här försöket. Konceptet med dynamisk trafik som bokas genom en app har utvecklats till att nu också inkludera flera av Värmlandstrafiks ordinarie trafikslag och att täcka in ett större område. Det innebär att de kollektiva resurserna utnyttjas i högre grad, resenärerna kan göra en hållbar resa och att vi utökar tillgängligheten i landsbygden. Efter två somrar med X-linjen i Sunne konstateras att den dynamiska trafiken fungerat väl där. SCV-majoriteten har därför också gett förvaltningen i uppdrag att ta fram ett förslag på hur den dynamiska trafiken kan fortsätta permanent i Sunne.

Vi har också beslutat att utveckla det framgångsrika konceptet med dynamisk kollektivtrafik vidare. Under hösten påbörjades ett arbete med att ta fram ett koncept med dynamisk trafik anpassat specifikt för Grums kommun. För ett mer hållbart och modernt resande!

Under 2024 lanserades Bussklubben i hela Värmland. Det innebär att alla ca 6600 skolskjutsberättigade barn som reser med Värmlandstrafik har tillgång till en app, Bussklubben, där syftet är att både barn och deras vårdnadshavare snabbt kan nås med trafikinformation. I appen kan elever och vårdnadshavare se exakt var skolbussen är och får störningsnotiser om bussen är sen eller inställd.

En annan spännande tjänst som utvecklats vidare under året är Mixtrafik, som nu finns i alla kommuner utom Karlstad. Det är tjänsten som utökar tillgängligheten genom att låta allmänheten boka plats på skolbussarna så att fler får nytta av trafiken som kör morgon och eftermiddag på vardagar. För personer som bor på landsbygden, där det i vanliga fall inte går kollektivtrafik men där det finns tillgång till skoltrafik, innebär detta nya resmöjligheter.

Vi har också fattat beslut om upphandling av allmän kollektivtrafik och skoltrafik med buss som ska ta vid när nuvarande avtal löper ut i december 2027. I början av 2025 har dock fattats beslut om en kortare upphandling för allmän kollektivtrafik 2027-2029 för att hinna ikapp med de stora projekten att bygga en bussdepå, resecentrum i Karlstad samt att se hur uppdrag kring beredskap eventuellt kommer att se ut för kollektivtrafiken.

Det togs också beslut om att göra ett pilotprojekt med elbussar under 2025. Syftet är att testa förutsättningarna för ett helt nytt elbussystem i den värmländska regiontrafiken. Pilottestet innefattar 52 nya elbussar som främst ska gå i Hammarötrafiken, Karlstad men kan också beröra orter runt Karlstad.

Regionråd Elisabeth Björk är andre vice ordförande i Svensk Kollektivtrafik, bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Det är en viktig plattform för att kunna lära av varandra och få en samlad bild av läget i kollektivtrafiksverige.

Kultur och bildning

Även inom verksamhetsområdet kultur och bildning har regionen tvingats spara in, genom en minskning av personal.

I budgeten inför 2024 beslutades om mer pengar till verksamheterna genom en generell uppräkningsökning om 1,5 procent, samt om 1 miljon till en särskild kraftsamling för barn och unga.

Satsningen gjordes på barns och ungas jämlika tillgång till kultur och genomfördes i form av ett pilotprojekt med målet om ett långsiktigt, hållbart subventionssystem för kultur för barn och ungas jämlika tillgång till kultur. Den 1 juli gick starten för satsningen som kallas Kulturskjuts. Det är ett stöd till de värmländska kommunernas arbete för att alla barn ska få uppleva kultur. Femton kommuner deltog och bidrog med samma summa som det regionala stödet.

Med beslut 2024 och start 2025 kan de värmländska kommunerna nu söka ersättning för handledare till ett kultursommarjobb. Bakgrunden är en vilja hos kultur- och utbildningsnämnden att utveckla regionens Drömsommarjobb till fler områden, målgrupper och att det ska finnas på fler platser i länet.

Nya vägar till läsning är en annan viktig prioritering där Region Värmland utlyst pedagogiska utvecklingsuppdrag inom bild och form, dans, cirkus, film, konsthantverk, litteratur, musik, slöjd och teater med fokus på metodutveckling inom läsförbättring. Förhoppningen är att de kulturskapare som beviljas uppdrag kommer att hålla läsförbättring aktiviteter i de värmländska grundskolorna framöver. Av 31 sökande beviljades 21 utvecklingsuppdrag och den totala summan för dessa uppdrag är drygt 800 000 kronor.

Regional utveckling

Den regionala utvecklingen har arbetet med flera spännande delar under året, inte minst med Elkraft Värmland och en omstrukturering av besöksnäringen. I budgeten beslutades om mer pengar till verksamheterna genom en generell uppräkningsökning om 1,5 procent.

Nu tar regionen en tydligare roll i arbetet med besöksnäring. Regionala utvecklingsnämnden har undersökt i vilken form besöksnäringen i Värmland ska drivas och samarbeta framåt. Tidigare har arbetet med den värmländska besöksnäringen skötts via den ekonomiska föreningen Visit Värmland, som ägs av kommunerna och näringslivet tillsammans. I oktober beslutades att regionen ska ta

hem verksamheten att bedriva i egen regi. På så vis stärker vi kopplingen till det övriga regionala utvecklingsuppdraget och fortsätter att jobba nära ihop med kommunerna.

Det statliga bolaget Almi omstruktureras för att få en mer ändamålsenlig och effektiv bolagsstruktur. Almi jobbar tillsammans med regioner med finansiering i form av lån och riskkapital samt stöd och vägledning inom affärsutveckling till små och medelstora företag.

Regionstyrelsen godkände att Region Värmland medfinansierar en lokaliseringsutredning och miljökonsekvensanalys för Nobelbanan. Regionerna och kommunerna i stråket mellan Oslo och Stockholm jobbar i bolaget Oslo-Stockholm 2.55 AB för att förverkliga en modern järnvägsförbindelse. Det skulle ge mycket större möjligheter till regional pendling och godstransporter och med behoven av en ökad beredskap är stråket nu mer angeläget än på länge. En viktig del är järnvägssträckan Nobelbanan, som kan minska restiden mellan de två huvudstäderna till under tre timmar. Nobelbanan skulle korta restiden mellan Örebro och Karlstad från dagens 1,5 timme till 35 minuter. Detta krävs för att öka det hållbara resandet och där vi kan förlita oss på snabba och punktliga tågresor, vilket är viktigt för det regionala och lokala resandet till och från Värmland.

Under 2024 startades projektet Elkraft Värmland upp för att arbeta för ett robust energisystem i Värmland. Under året har regionen bland annat deltagit i att presenterade en ny lägesbild över hur elbehoven ser ut i vår region, för att väcka frågan om hur vi ska möta dem. Elbehovet ökar hela tiden och vi i Värmland behöver jobba tillsammans för att ge näringslivet bra förutsättningar att blomstra och en viktig del är samarbetet mellan myndigheter och näringsliv, som i Elkraft Värmland.

Förteckning över förtroendeuppdrag

Region Värmland – Regionfullmäktigegruppen samt deras övriga uppdrag

Namn	Partiförening	Ordinarie/ ersättare	Övriga uppdrag
Elisabeth Björk	Karlstad	Ordinarie	Gruppledare, regionråd, ledamot i RS, ordförande i KTN, KTN AU+TTU, ordförande i Värmlandstrafik AB, Bussfastigheter i Kristinehamn AB, Gångjärnet i Karlstad AB, ordförande i personalutskottet, ordförande i Rådet för funktionsrätt, ledamot i Rådet för pensionärer, ersättare i Sjukvårdsregion Mellansverige, andra vice ordförande i Svensk kollektivtrafik, ersättare i SKR-beredning för Tillväxt och regional utveckling
Gert Raiml	Arvika	Ordinarie	Andre vice ordförande i regionfullmäktige samt i demokratiberedningen, ordinarie i KBN,

			ledamot i Viltförvaltningsdelegationen, Jurymän första gruppen
Parvane Assadbegli	Karlstad	Ordinarie	Ledamot i RS, HSN, HSN AU, ersättare i RF valberedning
Patric Carlsson	Eda	Ordinarie	Ledamot i RUN, ledamot i RF valberedning, ordförande i Patientnämnden
Anne Hölmebakk	Kristinehamn	Ordinarie	Ledamot i HSN, ledamot i RF valberedning, ordförande i Friskvården i Värmland
Lena Karlsson	Karlstad	Ersättare	Ersättare i RS, ledamot i RUN, RUN AU, nämndeman förvaltningsrätt, jurymän första gruppen, ledamot Vanguard-initiativet
Liselott Lindberg	Grums	Ersättare	Ledamot i KBN, KBN AU
Mirja Snider	Hammarö	Ersättare	Ledamot i Demokratiberedningen
Matilde Konglevoll	Säffle	Ersättare	Ersättare i KTN, ordförande i Hjälpmedelsnämnden, Hjälpmedelsnämndens AU

Region Värmland – övriga med uppdrag, ej i fullmäktigegruppen

Elin Boström	Hammarö	Ersättare i HSN, representant i Nätverket hälsa och demokrati
Camilla Kruse	Forshaga	Ersättare i KTN
Linda Hansen Grundel	Arvika	Ersättare i RUN
Lina Nord	Karlstad	Ersättare i KBN
Christel Iversen	Filipstad	Ersättare i Patientnämnden
Håkan Olsson	Karlstad	Jurymän första gruppen

Förkortningar:

KTN – Kollektivtrafiknämnden

AU – Arbetsutskott

KBN – Kultur- och bildningsnämnden

TTU – Tätortstrafikutskott

RS – Regionstyrelsen

HSN – Hälso- och sjukvårdsnämnden

RF – Regionfullmäktige

RUN – Regionala utvecklingsnämnden